

GEMEENTE BOEKEL

Nummer 2020 / 43

MEMO

Aan : De raads- en burgerleden
Van : College van Burgemeester en Wethouders
Betreft: : Stand van zaken uitvoering project Transformatieopgaven Jeugdhulp
Datum : 13 oktober 2020

1. Inleiding

Om een impuls te leveren aan een beter passend zorglandschap en beheersing van uitgaven besloot de regio Noordoost-Brabant in 2017 om het project 'Urgente transformatieopgaven; opbouw, ombouw, afbouw' te starten. Vorig jaar informeerden we u in het voorjaar en vervolgens in het najaar over de ontwikkelingen en resultaten van het project. Inmiddels zijn we geruime tijd op weg met uitvoering van de plannen en kunnen we u met deze raadsinformatiebrief een beeld geven van de laatste stand van zaken.

2. Terugblik

Met het project 'Urgente transformatieopgaven; opbouw, ombouw, afbouw' willen de 16 gemeenten uit de regio Noordoost Brabant samen met 17 aanbieders;

- Een evenwichtiger zorglandschap realiseren waarin er meer (intensieve) jeugdhulp zonder verblijf en gezinsgerichte pleegzorg beschikbaar is (opbouw) en minder van jeugdhulp met verblijf (afbouw);
- Passende jeugdhulp voor alle jeugdigen in de regio Noordoost-Brabant;
- Via een tijdelijke investering een structurele omslag maken om binnen het beschikbare budget de juiste jeugdhulp te kunnen bieden (ombouw).

Er zijn zes inhoudelijke thema's benoemd en per thema is er per subregio een opdracht uitgezet en een plan van aanpak door aanbieders gemaakt. Dat zijn in totaal 14 opdrachten. De subregio's bestaan uit Meierij, Maasland en Land van Cuijk. De gemeente Boekel is onderdeel van de subregio Maasland.

Werkplaats

In de werkplaats wordt er gewerkt per subregio met een beschikbare werkplaatsmedewerker uit de gespecialiseerde jeugdhulp samen met de lokale toegang aan 1 gezin 1 plan. De werkplaats is overstijgend in alle opdrachten en voor elke subregio. Ondersteuning kan bestaan uit samen op huisbezoek, enkele gesprekken of consultatie en advies on the job. Elke subregio heeft hierin eigen wensen aangegeven.

3. Uitvoeringsjaar 2019: start van de uitvoering

Voor het project was 2019 een enerverend jaar. In het begin van het jaar dienden de aanbieders in samenwerkingsverbanden 14 plannen van aanpak in om de transformatiedoelen van de regio Noordoost-Brabant te bereiken. Er is wat discussie geweest over de omvang van de plannen van aanpak. Uiteindelijk heeft het project doorgang kunnen vinden met beperkte omvang; aanbieders dienden bijgestelde plannen in waarin de omvang van de opbouw van trajecten en afbouw van verblijfsplekken beperkter was als in de originele plannen. Er is toen ook geconstateerd dat de voorziene financiële inderdieneffecten als gevolg van het project voor 2020 niet geheel realiseerbaar waren.

Ondanks de hobbels in het traject zijn er in 2019 al inhoudelijke resultaten geboekt:

- Jeugdigen hebben in 2019 op nieuwe manieren ondersteuning ontvangen; vaker via ambulante- of gezinsgerichte trajecten.
- De samenwerking van aanbieders met de toegang via de 'werkplaatsen' is ontwikkeld.
- De samenwerking tussen aanbieders is verbeterd.

Ook zijn er al goede resultaten geboekt in de verandering van het zorglandschap en bijbehorende financiën:

- Er is voor 2,2 mln structurele afbouw verblijf gerealiseerd in 2020.
- Het zorglandschap is veranderd: 45 trajecten verblijf zwaar zijn vervangen door alternatieve trajecten die passen in de beweging 'wonen doe je thuis'.
- Er worden in 2019 en 2020 in totaal 88 alternatieve trajecten uitgevoerd die voorkómen dat een plek verblijf zwaar ingezet moet worden. Uitgaande van een gemiddeld lumpsum tarief voor een dergelijke plek zou het dan gaan om een bedrag van circa 4,5 mln wat niet ingezet hoeft te worden voor inkoop van verblijf zwaar. Hier tegenover staan dan de kosten van de alternatieve trajecten. Deze zijn altijd lager dan de kosten van een traject verblijf zwaar. Met andere woorden de transformatie zal een positief financieel effect hebben op de kosten van de hulp in 2021.
- In de inkoop ziet men de volgende goede ontwikkelingen: 1) de meest intensieve en invasieve vorm van jeugdhulp (jeugdzorgplus) wordt voor het eerst waarneembaar minder ingezet en 2) voor het eerst sinds de decentralisatie stabiliseert het regionaal gebruik van LTA zorg (landelijk ingekochte gespecialiseerde zorg). Ofschoon moeilijk exact aan te geven gaan we ervan uit dat dit mede het gevolg is van het transformatieproject.

4. Eerste helft 2020: positieve resultaten worden zichtbaar

Over het algemeen zien we een positief beeld bij de uitvoering van de opdrachten in het eerste half jaar van 2020. De 14 plannen van aanpak zijn inmiddels volop in uitvoering. De meeste opdrachten verlopen heel goed en er zijn een aantal opdrachten waar alle trajecten al benut zijn door jeugdigen (resultaten zijn te lezen in bijlage 1). De gezinshuisplekken bijvoorbeeld waren vrij snel gevuld en daar is behoefte aan inzet van extra plekken. Ook de plekken trainingshuizen om zelfstandig te leren wonen zijn zo goed als allemaal benut. Hetzelfde beeld zien we bij

sommige opdrachten waar ambulante trajecten worden ingezet; daar is ook behoefte aan extra trajecten. Het is mooi dat deze trajecten zo goed benut worden; ze blijken dus een goed alternatief te zijn voor verblijfstrajecten en dragen daarmee bij de aan de beweging naar 'wonen doe je thuis'.

Ook de ontwikkeling van het 'werkplaatsconcept' om de samenwerking tussen de lokale toegang en zorgaanbieders te verbeteren is goed van start gegaan. Zo zijn er bijvoorbeeld resultaten geboekt op het terrein van de inzet van ervaringsdeskundigheid, integraal arrangeren en online hulpverlening.

Niet alle opdrachten zijn even succesvol. Uit de monitoring komt naar voren dat drie opdrachten (die gericht waren op het verkorten van verblijfsduur) beëindigd moeten worden als gevolg van onvoldoende resultaten.

De positieve beweging zullen we verder stimuleren door in overleg met aanbieders afspraken te maken over extra inzet van de succesvolle trajecten. Dit past binnen de projectaanbesteding zoals eind 2018 is doorlopen.

5. De tweede helft van 2020: resultaten behalen en behouden

De rest van het jaar staat in het teken van continuering van de projecten. Van de nu geplande trajecten (ruim 120) is inmiddels meer dan twee derde gestart en de rest zou nog in de tweede helft van 2020 van start moeten gaan. De uitvoering van de trajecten wordt nauwlettend gevolgd, successen worden gedeeld en knelpunten onderzocht en zo mogelijk opgelost.

Aan het eind van 2020 eindigt het project en daarom is het van belang om tijdig aandacht te besteden aan de borging van de resultaten. Een aantal van de producten krijgt een plek in de nieuwe inkoop. Eventuele overbruggingsactiviteiten in 2021 kunnen bekostigd worden uit niet-bestede transformatiemiddelen. Dit najaar vindt er een evaluatie plaats en zal op basis daarvan besloten worden of en hoe we een vervolg gaan geven aan dit project. Te zijner tijd wordt u hierover geïnformeerd.

6. Financiële verantwoording

De financiële stand van het project is ongewijzigd. Wel zijn er recent ontwikkelingen rondom het eventueel resterend budget van het project: het inkopen van succesvolle trajecten en het borgen van de resultaten. Dit wordt de komende periode inzichtelijk gemaakt en in het vierde kwartaal zal dit in beeld zijn. Hieronder staat een weergave van de huidige financiële situatie. De gemeente Boekel heeft in 2017 en 2018 eenmalig een bedrag van € 158.988,- en € 126.663,- ingelegd om de transformatie in het zorglandschap te bewerkstelligen.

Omschrijving	2017	2018	2019	Raming 2020
Stand projectbudget 1-1	€ -	€ 6.261.291	€ 10.755.580	€ 8.060.553
Inleg regiogemeenten	€ 6.267.650	€ 5.501.900		
Baten transformatiefonds			€ 59.940	€ 29.970
Totaal baten	€ 6.267.650	€ 5.501.900	€ 59.940	€ 29.970
Opdrachten			€ 2.302.908	€ 3.848.974
Overige projectonderdelen (m.n. uit eerste fase project zoals trajecten i.r.t. 'verkeerde bedproblematiek')	€ 6.359	€ 692.651	€ 185.547	€ 100.000
Naar ZIN (t.b.v. niet gerealiseerde afbouw)				€ 68.000
Uitvoeringskosten		€ 314.959	€ 266.512	€ 300.000
Totaal lasten	€ 6.359	€ 1.007.610	€ 2.754.967	€ 4.316.974
Beschikbaar uitbreiding succesvolle trajecten 2020 & doorloop/afronding 2021				€ 3.773.549

7. Gemeente Boekel

Door de Coronacrisis kwam de uitvoering van de opdrachten bij de gemeente Boekel erg langzaam op gang. De werkplaatsmedewerker heeft pas in juli van dit jaar een presentatie kunnen geven aan het Dorpsteam over de transformatieopdrachten en de rol van werkplaatsmedewerker. Tijdens deze presentatie zijn verwachtingen uitgesproken en heeft de gemeente Boekel haar wensen aangegeven. De behoefte is vooral ondersteuning en advies met betrekking tot de transformatieopdrachten. Inmiddels is er verschillende keren overleg geweest met de werkplaatsmedewerker over een eventuele casus voor de transformatieopdrachten. Helaas zijn er tot op heden in de gemeente Boekel geen casussen geschikt geweest voor in de transformatieopdrachten. Dit is niet per definitie negatief, maar geeft juist een positief beeld over de ingezette jeugdhulptrajecten in de gemeente Boekel. Zo is er veel lichte jeugdhulp ingezet, meer trajecten bij gezinshuizen en is er helemaal geen zware (dure) zorg met verblijf ingezet. Om toch een beeld te geven van de resultaten worden deze in bijlage 1 voor de subregio Maasland beschreven waarin de gemeente Boekel deelneemt.

8. Informatie en communicatie

De bedoeling was om in april informatiebijeenkomsten te organiseren voor raadsleden uit de hele regio. Door de Coronacrisis kon dit niet doorgaan. We informeren u daarom nu met behulp van deze korte raadsinformatiebrief en, indien de omstandigheden het mogelijk maken, organiseren we deze bijeenkomsten alsnog.

Bijlage 1: Resultaten uitvoering opdrachten subregio Maasland

---

Resultaten uitvoering opdrachten subregio Maasland

Er zijn zes inhoudelijke thema's benoemd en per thema is per subregio een opdracht uitgezet en een plan van aanpak door aanbieders gemaakt. Dat zijn in totaal 14 opdrachten geworden. Om de resultaten van de subregionale opdrachten van Maasland te omschrijven wordt er per thema en opdracht benoemd wat de aanbieders in gezamenlijkheid hebben ontwikkeld en wat de stand van zaken is in de uitvoering van de plannen.

Thema 1 Maasland opdracht 7: Thuis blijven wonen met (intensief) ambulante behandeling/ begeleiding en/of respijtzorg, zodat residentiële plaatsing wordt voorkomen. Zoveel mogelijk aansluitend op de leefwereld van de jeugdige (thuis en op school).

Thema 1 is erop gericht te voorkomen dat kinderen uit huis geplaatst worden. De beste plek om op te groeien voor een kind is immers thuis. Een belangrijke pijler voor dit plan van aanpak is de overtuiging dat samenwerking over de grenzen van sectoren en instellingen heen, hiervoor een belangrijke voorwaarde is, naast samenwerking met de toegang en het onderwijs. Die samenwerking moet leiden tot een 'Arrangement Behandeling Thuis', waarmee residentieel verblijf kan worden voorkomen. De doelgroep zijn jeugdigen waarbij de Toegang – al dan niet op voorzet van het onderwijs – verwacht dat er residentieel opname noodzakelijk is en waarvoor met inzet van de transformatie opdracht ingeschat wordt dat opname voorkomen kan worden. Door intensieve ambulante behandeling thuis waarvoor meer dan één organisatie moet worden ingezet kan het gewenste maatwerk geleverd worden. Het algemene kenmerk binnen thema 1 is de intersectorale samenwerking ter voorkoming van uithuisplaatsing.

Resultaten

Bij Maasland zijn veel trajecten ingezet. Binnen deze opdracht waren tien trajecten gepland en zijn er acht gerealiseerd. De pilot met betrekking tot de samenwerking met het voortgezet onderwijs verloopt naar wens. De pilot met het speciaal basisonderwijs is nog onvoldoende op gang gekomen. We gaan dit samen met onderwijs en jeugdhulpaanbieders evalueren.

Thema 2 Maasland opdracht 8: Van klinische behandeling (verblijf) naar behandeling in de leefomgeving (thuis/school). Nadere duiding deze opdracht betreft het voorkomen van klinische opnames in de GGZ.

Om klinische opname van kinderen en jeugdigen te voorkomen, wordt binnen thema 2 hulpaanbod samengesteld als alternatief voor opname. Het gaat om hulp die wordt ingezet vanuit samenwerking tussen verschillende aanbieders. Dit wordt uitdrukkelijk gedaan in verbinding met de collega's uit de toegang, met als resultaat dat klinische opname zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Thema 2 richt zich op kinderen en jongeren vanuit alle leeftijden, met en zonder licht verstandelijke beperking, met psychiatrische problematiek waarbij klinische opname in de GGZ in huidige situatie geïndiceerd zou zijn. Zij kunnen thuiswonend zijn of elders dan thuis verblijven (anders dan in de GGZ sector).

Resultaten

Binnen de regio Maasland zijn twaalf trajecten gepland en drie gerealiseerd. Hier zijn nog genoeg plekken over. Belangrijk hierbij is de sturing vanuit de lokale toegang. Hier is extra aandacht voor.

Thema 3 Maasland opdracht 9: Intensief ambulante begeleiding of behandeling rondom pleeggezinnen.

Door samenwerking met de toegang, gecertificeerde instelling (GI) en het samenwerkingsverband, wordt binnen thema 3 mogelijk gemaakt dat kinderen die (tijdelijk) niet thuis kunnen wonen, gezinsgericht kunnen opgroeien. Met aanvullende zorg (Wrap Around Care) worden breakdowns voorkomen zodat meer kinderen duurzaam kunnen opgroeien in een pleeggezin of weer thuis kunnen wonen. Thema 3 richt zich dan ook op kinderen of jongeren die (tijdelijk) niet thuis kunnen wonen maar zonder aanvullende ondersteuning/ zorg niet kunnen (gaan of blijven) wonen in een pleeggezin.

Resultaten

Ook hier zijn bijna alle geplande trajecten bezet. Er waren er zestien gepland en hiervan zijn er nu dertien bezet binnen de subregio. De intentie is om hier extra trajecten in te gaan zetten vanwege de goede resultaten.

Thema 4 Maasland opdracht 10: Opbouwen van gezinsgerichte woonvormen als alternatief voor residentiële plaatsing.

Het doel van thema 4 is om kinderen die niet thuis of in een pleeggezin kunnen wonen meer perspectief te bieden. Meer kinderen die nu nog residentieel verblijven kunnen opgroeien in gezinshuizen door uitbreiding van aantal plaatsen, het realiseren van gezinshuis+ plaatsen en aanleun-gezinshuisplaatsen.

Resultaten

Vanaf de start van dit thema en deze opdracht zijn alle trajectplaatsen gerealiseerd. Er zijn er in totaal binnen de regio Maasland elf ingezet. Dit is dan ook één van de thema's waarbij we vanuit het project in overleg met aanbieders zo snel mogelijk extra trajecten willen inzetten, omdat alle trajecten binnen dit thema residentiële plaatsing voorkomen.

Door een ingesteld matchingoverleg is er beter overzicht van de behoefte aan gezinshuizen in de regio. Er wordt binnen dit overleg kritisch bekeken of een gezinshuisplaats ook echt de juiste oplossing is. Inmiddels zijn de trajecten benut en blijkt dat er nog meer behoefte is aan gezinshuisplekken. We bespreken uitbreiding van trajecten op korte termijn met de aanbieders.

Thema 5 Maasland opdracht 11: Toewerken naar zelfstandig wonen.

De doelgroep binnen thema 5 bedraagt jongeren van 16 tot 23 jaar die leven in kwetsbare omstandigheden vanwege een licht verstandelijke beperking, psychiatrische problematiek en/of een thuissituatie die onvoldoende kansen biedt. Door een intensieve en afgestemde samenwerking tussen de partners, wordt een betere ondersteuning en vangnet gerealiseerd voor deze jongeren. Zij krijgen hierdoor de kans om zoveel als mogelijk sociaal en economisch zelfredzaam te worden. Er wordt binnen thema 5 maximaal ingezet op factoren die hieraan bijdragen ten aanzien van wonen, werken, financiën, vrije tijd en het opbouwen van een veilig netwerk.

Resultaten

Binnen de subregio Maasland waren er vijf trajecten gepland en zijn er vier gerealiseerd. Aanvankelijk duurde het even voordat er binnen thema 5 jongeren aangemeld werden. Nu is er een flinke toestroom van aanmeldingen van jongeren gericht op zelfstandig wonen. Vanuit het project willen we daarom ook deze opdrachten qua capaciteit uitbreiden. De jongeren die aangemeld zijn voor een traject passen ook daadwerkelijk, in het profiel van het traject. Zij zouden zonder het traject langer een residentiële verblijfsplek nodig hebben gehad. Dit thema van de transformatieopgave draagt daarom daadwerkelijk bij aan het verkorten van residentiële plaatsing en het toewerken naar zelfstandig wonen.

Thema 6 Maasland opdracht 12: Verkorten van verblijfsduur / opnameduur van residentiële / klinische trajecten.

In dit thema worden er trajecten samengesteld die in samenwerking over de sectoren heen tussen verschillende aanbieders kunnen worden geboden. Daarnaast wordt deeltijd behandeling ingezet als vangnet naast de ambulante specifieke trajecten. Dit heeft als resultaat dat de verblijfsduur van residentiële plaatsingen verkort kan worden. De doelgroep van thema 6 zijn jeugdigen in alle leeftijden, met en zonder licht verstandelijke beperking, met en zonder psychiatrische problematiek. Ouders/verzorgers zijn hierbij intensief betrokken bij de plannen die leiden tot het verkorten van de verblijfsduur en zoveel mogelijk weer 'terug naar huis'.

Resultaten

Binnen thema 6 zijn de afgelopen periode de trajecten achtergebleven bij de planning. Inmiddels is geconstateerd dat de originele plannen niet uitvoerbaar blijken. Helaas hebben we moeten besluiten om de opdrachten binnen dit thema per 1 juli 2020 te beëindigen.